

خامنه

انجمن نماتدشناسی ایران - جلد اول سال ۱۴۰۱

سخنی با اعضا

خرسندیم که به اطلاع برسانیم پس از تشکیل انجمن نمادشناسی ایران و برگزاری سومین دوره انتخابات، خبرنامه ای با نام "خبرنامه انجمن نمادشناسی ایران" به صورت الکترونیکی و به تعداد ۲۰۰ به صورت چاپ شده منتشر خواهد شد. فعلا این خبرنامه به صورت سالی یک بار با درج مطالب متنوع به چاپ خواهد رسید. از اهداف مهم این خبرنامه پرداختن به جنبه های مختلف علم نمادشناسی است تا خبرنامه از غنای کافی برخوردار گردد. از جمله برنامه های خبرنامه: ۱- معرفی تحقیقات انجام شده و یا در دست انجام در کشور به صورت پایان نامه، رساله دکتری و پروژه های تحقیقاتی توسط دانشگاهیان و محققین مراکز و موسسات پژوهشی تا ضمن جلوگیری از تکرار مکررات و موازی کاری، تحقیقات نمادشناسی کشور را منسجم و هدفمند تر کند. ۲- معرفی کتاب های نمادشناسی ۳- چاپ خلاصه مقالات نمادشناسان ایرانی که مقاله کامل آنها در مجلات معتبر بین المللی به چاپ رسیده است و در دسترس نمی باشند. ۴- معرفی یک نماد مهم انگلیسی گاهی در هر شماره ۵- اطلاع رسانی در زمینه کنگره های داخلی و خارجی و سایر مطالب مرتبط دیگر که چاپ آنها در خبرنامه می تواند برای دانشجویان

و محققان جذاب باشد. بنابراین از همکاران محترم انتظار داریم با ارسال مطالب ارزشمند خویش در راستای موضوعات مذکور ما را در تهیه خبرنامه مساعدت بفرمایند.

دکتر احمد خیری

تاریخچه انجمن نماتدشناسی ایران

اولین تفکر تشکیل انجمن نماتد شناسی ایران در دعوت نامه استاد ارجمند جناب آقای دکتر احمد خیری تبلور پیدا کرد. این دعوت نامه از طرف ایشان در اردیبهشت ماه ۱۳۷۰ برای تعداد انگشت‌شمار فارغ‌التحصیلان رشته بیماری شناسی گیاهی با گرایش نماتدشناسی که به تازگی دوره کارشناسی ارشد را به پایان رسانیده بودند و محدود محققین نماتد شناسی مؤسسه بررسی آفات وقت و آزمایشگاه‌های تابعه استانی ارسال شد. در این نامه جناب آقای دکتر خیری از نماتد شناسان برای حضور در جلسه مورخ ۲۲/۳/۷۰ در محل دانشکده کشاورزی کرج، دعوت به عمل آوردند. دستور جلسه فوق به شرح ذیل بود: ۱- بررسی مسائل و مشکلات نماتدشناسی ۲- ایجاد هماهنگی و برقراری ارتباط علمی مستمر بین همکاران ۳- راههای پیشرفت و توسعه بیشتر و بهتر این رشته ۴- اتخاذ تصمیماتی برای شکل دادن به جامعه نماتولوژیست‌های ایران در این جلسه ضمن تاکید بر استمرار جلسات به منظور نیل به اهداف مورد نظر، اکثر قریب به اتفاق شرکت کنندگان بر ضرورت تشکیل انجمن تاکید نمودند. گرچه بعدها کماکان موضوع تشکیل انجمن در جلسات رسمی و غیر رسمی مرتبط مورد تاکید قرار می‌گرفت ولی سرانجام اولین جلسه نماتدشناسان

ایران با شرکت ۲۳ نفر از علاقمندان و متخصصین این رشته در تاریخ پنجم شهریور ماه ۱۳۸۷ در هیجدهمین کنگره گیاهپزشکی در دانشکده علوم دانشگاه بوعلی سینا- همدان برگزار و تعداد شش نفر از همکاران؛ شامل آقایان دکتر احمد خیری، دکتر غلامرضا نیکنام، دکتر ابراهیم پورجم، دکتر مجید اولیا، دکتر اکبر کارگر و سرکار خانم دکتر زهرا تنها معافی، مسئول پی گیری تشکیل انجمن شدند.

اعضای منتخب، ضمن تهیه پیش‌نویس اساسنامه و دیگر مستندات لازم برای تشکیل انجمن (مطابق ضوابط مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، طی نامه ای اسناد مثبته را به کمیسیون انجمن های علمی ایران وزارت متبوع، تسلیم و ۱۱ نفر از همکاران واجد شرایط (خانم‌ها دکتر صدیقه فاطمی، دکتر عصمت مهدیخانی مقدم و دکتر زهرا تنها معافی و آقایان دکتر احمد خیری، دکتر علی اکبر حجت جلالی، دکتر غلامرضا نیکنام، دکتر ابراهیم پورجم، دکتر اکبر کارگر، دکتر مجید اولیا، دکتر سالار جمالی و مهندس مجید پاک نیت) را به عنوان اعضای هیأت مؤسس انجمن، معرفی نمودند. با بررسی مدارک و تصویب اساسنامه انجمن نماتدشناسی ایران توسط کمیسیون انجمن‌های علمی کشور، مجوز تاسیس انجمن صادر و آگهی تاسیس آن رسماً در روزنامه

اهداف و وظایف انجمن نماتدشناسی ایران

از جمله وظایف و فعالیت‌های انجمن نماتدشناسی ایران انجام تحقیقات علمی و فرهنگی در سطح ملی و بین‌المللی با محققان و متخصصانی مرتبط با علم نماتدشناسی، همکاری با نهادهای اجرایی، علمی و پژوهشی در زمینه ارزیابی و بازنگری و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های مربوط به امور آموزش و پژوهش در زمینه علمی موضوع فعالیت انجمن، ترغیب و تشویق پژوهشگران و تجلیل از محققین و استادان ممتاز، ارائه مشاوره و خدمات آموزشی و پژوهشی و فنی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و گردهمایی‌های علمی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، انتشار کتب و نشریات علمی.

نتایج انتخابات سومین دوره انجمن نماتدشناسی ایران

در تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۹ انتخابات سومین دوره انجمن به دلیل شیوع ویروس کووید ۱۹ با مدیریت اتحادیه انجمن‌های علوم گیاهپزشکی به صورت مجازی برگزار گردید. نتایج این رای‌گیری به شرح ذیل می‌باشد: آقای دکتر ابراهیم پورجم به عنوان رئیس، آقای دکتر سالار جمالی به عنوان نائب رئیس، آقای دکتر مجید پدram به عنوان خزانه دار، سرکار خانم دکتر لیلا کاشی به عنوان دبیر، سرکار خانم دکتر فرحناز جهانشاهی

همشهری مورخ ۱۶/۲/۹۱ منتشر و طی آن از استادان، محققان و دانشجویان علاقمند به علم نماتدشناسی جهت ثبت نام و عضویت در انجمن علمی نماتدشناسی دعوت به عمل آمد. متعاقب آن اولین جلسه مجمع عمومی انجمن به منظور انتخاب هیات مدیره و بازرسان در تاریخ ۳/۵/۹۱ در محل انجمن واقع در مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور و سپس در مورخ ۵/۶/۹۱ همزمان با بیستمین کنگره گیاهپزشکی کشور در دانشگاه شیراز برگزار شد. در این جلسه خانم دکتر زهرا تنها معافی و آقایان دکتر احمد خیری، دکتر غلامرضا نیکنام، دکتر ابراهیم پورجم، دکتر اکبر کارگر به عنوان اعضای هیئت مدیره و آقایان دکتر عباس صلاحی اردکانی و مهندس مجید پاک‌نیت به عنوان بازرسان انجمن انتخاب شدند. پس از برگزاری اولین مجمع عمومی و انتخابات هیئت مدیره، مراحل رسمی ثبت انجمن در اداره ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری تهران انجام و انجمن علمی نماتدشناسی رسماً به شماره ثبت ۳۳۱۵۸ مورخ ۱۶/۱۰/۹۲ به شناسه ملی ۱۴۰۰۳۸۳۱۹۲۰ براساس نامه شماره ۱۳۵۵۶/۳ مورخ ۸/۲/۹۲ وزارت علوم تحقیقات و فناوری در این اداره به ثبت رسید.

افشار به عنوان مسئول روابط عمومی و آقایان دکتر هادی کریمی پور فرد و دکتر علی اسکندری به عنوان اعضا علی البدل و سرکار خانم دکتر صدیقه فاطمی به عنوان بازرس اصلی و جناب آقای مهندس مزدشت گیتی و سرکار خانم دکتر زهرا مجد طاهری به عنوان بازرسان علی البدل انتخاب شدند.

مروری بر هفتمین کنگره بین المللی نماتدشناسی اروپا (ICN) ۲۰۲۲

کشور پرتغال برگزار شد از کیفیت بسیار بالا برخوردار بود. در مقایسه با کنگره دانشگاه گنت، کیفیت کمی پایین بود که در پذیرایی ها و کیفیت غذا، این امر بیشتر محسوس بود. برخورد بسیار خوب نمایندگان شرکت Alpha Visa با شرکت کنندگان، زمان بندی دقیق جلسات، کیفیت سالن-ها، کیفیت صدا در جلسات، کیفیت پایه ها برای نصب پوسترها و محل برپایی کنگره که مرکز تخصصی کنفرانس های شهر آنتیپ بود، تجربیات خوبی برای همگان بر جا گذاشت. از نکات ضعف کنگره عدم توجه به امکان ابتلا به بیماری کرونا و عدم توجه به پروتکل های مربوطه بود که علت آن تصور اتمام همه گیری این بیماری بود. متأسفانه چندین نفر از شرکت کنندگان از تیمهای مختلف در زمان کنگره و بخصوص در روزهای آخر و تعدادی نیز بعد از بازگشت به کشورهای مبدأ، با عامل COVID-19 آلوده شدند. نکته مهم دیگر، حضور چند نفر از نماتدشناسان جوان ایرانی در کنگره بود که با مشقت های فراوان در جهت اعتلای نام متخصصان نماتدشناسی کشور در این نشست حضور داشتند. به طور خلاصه، کیفیت کنگره خوب و استقبال متخصصین نماتدشناسی جهان در سطح بسیار بالایی بود.

هفتمین کنگره بین المللی نماتدشناسی اروپا در تاریخ ۱ الی ۶ ماه می امسال (سال میلادی ۲۰۲۲) در جنوب فرانسه در شهر آنتیپ-ژوان-لوپه (Antibes Juan-Les-Pins) به میزبانی نماتدشناسان کشور فرانسه و در راس آنها جناب آقای دکتر Pierre Abad برگزار شد. با در نظر گرفتن مدت زمانی چهارساله از زمان برگزاری سی و سومین سمپوزیوم نماتدشناسی اروپا در کشور بلژیک (دانشگاه گنت) و با توجه به برداشته شدن محدودیت های کرونا در سراسر جهان، قابل پیش بینی بود که استقبال نماتدشناسان جهان از این کنگره چشمگیر خواهد بود. متخصصین نماتدشناس از امریکای شمالی، اروپا، آسیا حضور بسیار پر رنگ داشتند و در کل، کنگره، یکی از پربارترین کنگره های نماتدشناسی بود. مدیریت کنگره توسط شرکت خصوصی به نام Alpha Visa و به طور حرفه ای انجام شد و نماتدشناسان و یا اساتید و دانشجویان به طور مستقیم در امور اجرایی دخیل نبودند (در مقایسه با دو کنگره قبل، یعنی کنگره سال ۲۰۱۸ کشور بلژیک و کنگره سال ۲۰۱۶ کشور پرتغال که توسط اساتید و دانشجویان مدیریت می شد). کنگره فعلی در مقایسه با کنگره سال ۲۰۱۶ که در

موضوعات ارائه شده در این کنگره

کنگره در پنج بخش عمده شامل سخنرانی‌های شفاهی، ارائه پوستر، ارائه‌های فلش-پوستر (ارائه-های شفاهی پنج دقیقه‌ای)، کارگاه‌ها و نشست‌های انجمن‌ها برگزار شد. حضور شرکت‌های تولیدکننده سموم و کودها نیز در بین نشست‌ها و نیز در جلسات سخنرانی‌ها قابل چشمگیر بود. تقریباً تمام ابعاد نماتدشناسی و امور مربوط به نماتدها در این کنگره پوشش داده شد. به طور خلاصه، نشست‌های تخصصی و ارائه‌ها در زمینه‌های نماتدهای مدل، نماتدها به عنوان شاخص‌های محیط زیست در محیط‌های خشکی و دریا، تعاملات نماتدها با گیاهان در سطوح فنوتیپی و مولکولی، کنترل زیستی، شیمیایی و زراعی نماتدهای انگل گیاهی، تاکسونومی، مقاومت به نماتدها، اکولوژی نماتدها، تکنیک-های مولکولی نوین در نماتدشناسی، اومیکس‌ها در نماتدشناسی، ارتباط نماتدها با ناقلین، همزیست‌ها، اثر نماتدها و نماتدشناسی بر فرهنگ عمومی، آموزش نماتدشناسی، مدیریت تلفیقی نماتدها، چالش‌های پیش رو در تاکسونومی و تکامل نماتدها، استفاده از نماتدهای بیمارگر حشرات برای کنترل آفات و افکتورهای نماتدهای بیمارگر برگزار شد. از جمله نکات جدید این کنگره حضور نماتدشناسی بود که در

بیولوژیک نماتدی از گروه نماتدهای بیمارگر حشرات را به فضا ارسال نموده بودند تا عملکرد این عامل بیوکنترلی را در شرایط فضا بررسی نمایند.

معرفی برندگان ایرانی جایزه بین المللی در کنگره

هفتمین کنگره بین المللی نماتدشناسی برای دانشجویان نماتدشناسی و نیز اساتید جوان نماتدشناسی شرایط قرعه کشی برای حمایت جهت شرکت در کنگره را مهیا نموده بود. تعدادی از نماتدشناسان جوان از کشور ایران در این قرعه کشی شرکت نمودند و خوشبختانه تعدادی از این شرکت کنندگان برنده گرت حمایتی برای شرکت در کنگره شدند. از بین برندگان این گرت، خانم‌ها: دکتر فرحناز جهانشاهی افشار از موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، مهندس سمیرا فداکار (دانشجوی فارغ التحصیل از دانشگاه تربیت مدرس) با دریافت گرت حمایتی کامل و نیز دکتر پدرام از دانشگاه تربیت مدرس با دریافت بخشی از این گرت موفق به شرکت در کنگره شدند. سایر برندگان ایرانی گرت حمایتی کنگره که از دانشگاه‌های داخل کشور در این رقابت شرکت و برنده شده بودند در این کنگره حضور نیافتند که از عوامل عدم حضور میتوان به هزینه‌های بالای مسافرت

به کشور فرانسه یاد نمود. از سایر متخصصین ایرانی که در کنگره شرکت داشتند می توان به خانم دکتر نگین میرقاسمی (از دانشگاه باری کشور ایتالیا)، آقای دکتر میلاد رشیدی فرد (از دانشگاه North West کشور افریقای جنوبی) و خانم مهندس فریبا حیدری (از دانشگاه فریبورگ کشور سوئیس) اشاره کرد.